

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

ROMÂNIA
BUCUREȘTI

Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
CF 4266189

Autoritate publică
autonomă

Tel.: +4 0213055356
Fax: +4 0213055354
cna@cna.ro
www.cna.ro

Decizia nr. 1080 din 28.11.2019
privind somarea S.C. ANTENA 3 S.A.
București, Bd. Dimitrie Pompeiu nr. 9-9A, Iride Bussines Park, Clădirea 14, parter, sector 2
CUI 15971591

- pentru postul ANTENA 3 – NEWS & CURRENT AFFAIRS
București, Bd. Dimitrie Pompeiu nr. 9-9A, Clădirea 16, parter, sector 2

Întrunit în ședință publică în ziua de 28 noiembrie 2019, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul întocmit de Direcția Monitorizare, întocmit în baza sesizărilor nr. 12254/18.11.2019, 12274/18.11.2019, 12285/18.11.2019, 12272/18.11.2019, 12259/18.11.2019, 12252/18.11.2019, cu privire la emisiunile "Descoperiți" și "Sinteza zilei" difuzate în 16-17.11.2019, de postul ANTENA 3.

Postul de televiziune ANTENA 3 – NEWS & CURRENT AFFAIRS aparține S.C. ANTENA 3 S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 76.7/16.12.2003 eliberată la 16.03.2017 și decizia de autorizare nr. 882.2-2/22.11.2016 eliberată la 16.03.2017).

În urma analizării raportului de monitorizare și a vizionării înregistrărilor, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. ANTENA 3 S.A. a încălcat prevederile art. 40 alin. (5) și 47 alin. (4) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului), potrivit cărora:

- art. 40 alin. (5) Moderatorii, prezentatorii și realizatorii programelor au obligația să nu folosească și să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență.

- art. 47 alin. (4) Sunt interzise în programele audiovizuale afirmații defăimătoare generalizatoare la adresa unei persoane pe baza apartenenței acesteia la un grup/o comunitate definit(ă) de gen, vârstă, rasă, etnie, naționalitate, cetățenie, credințe religioase, orientare sexuală, nivel de educație, categorie socială, afecțiuni medicale sau caracteristici fizice.

În fapt, în data de 16.11.2019, postul ANTENA 3 a difuzat emisiunea "Descoperiți", marcată ca dezbatere electorală și moderată de Andreea Sava, avându-i ca invitați: Lia Olguța Vasilescu (vicepreședinte PSD), Virgil Guran (vicepreședinte PNL) și Emil Curea (jurnalist Evenimentul Zilei).

Redăm aspectele reținute în raportul de monitorizare:

Subiecte: turul doi al alegerilor prezidențiale și refuzul candidatului Klaus Iohannis de a accepta o dezbatere electorală televizată cu contracandidatul său la alegerile prezidențiale, Viorica Dăncilă.

Titluri afișate pe ecran cu privire la aspectele reclamate: *OLGUȚA VASILESCU, REPLICĂ BOMBĂ PENTRU IOHANNIS*.

Invitata Lia Olguța Vasilescu a declarat că președintele Klaus Iohannis probabil deja se vede *șef de lagăr de concentrare* și pe social-democrați închiși în lagăr pentru reeducare. Afirmția a fost făcută în contextul în care șeful statului a declarat că nu se află în campanie electorală, ci în război cu PSD.

Sel 1 (rep 33:37-35:49, sel 16-23) Andreea Sava: *Doamna Olguța Vasilescu, l-ați văzut astăzi pe Klaus Iohannis când a spus că nu este în campanie electorală, este în război cu PSD?*

Lia Olguța Vasilescu: ***Da. Domnul Klaus probabil că se și vede șef de lagăr de concentrare...***

Emil Curea: ***Capo.***

Lia Olguța Vasilescu: (...) ***și toți PSD-iștii... Exact. Și toți PSD-iștii băgați acolo la reeducare. Deja cred că a căzut mult prea mult lumea politică de la noi și asta din cauza vârfurilor de fiecare dată. L-am avut pe Traian Băsescu care a știut să strunească toată clasa politică prin dosare penale și acum vine Klaus Iohannis, care la începutul mandatului părea un președinte normal, așezat, la locul lui și care, în ultimul an, a început să aibă tot felul de obsesii, de frustrări, vede PSD-iști peste tot. Asta a zis-o, îi și numește într-un fel în... un medic poate să vă spună mai bine, dar...***

Andreea Sava: *Să nu facem speculații, vă rog.*

Lia Olguța Vasilescu: *Să nu facem speculații. Deci, discursurile lui Klaus Iohannis sunt trase la indigo. Noi am și făcut un filmuleț la un moment dat, că am fost șocați ascultându-l în decurs vreo jumătate de oră de câte ori a spus PSD, PSD, PSD.*

Andreea Sava: *L-am văzut filmulețul, da.*

Lia Olguța Vasilescu: *Și atunci, am făcut un filmuleț, hai să numărăm și noi de curiozitate de câte ori a spus PSD. Deci, practic la el, tot ceea ce a făcut bun în 5 ani de zile a fost să dea jos de la guvernare PSD-ul și acuma, singura luptă pe care o propune în următorii 5 ani este aceea cu PSD-ul. Bun! Și dacă lupta asta cu PSD-ul se încheie la un moment dat, ce mai face președintele? Că nu mai spune altceva pentru următorii 5 ani de zile.*

Andreea Sava: *Poate se bazează pe istorie, știți, că mai...*

Lia Olguța Vasilescu: *Mai inventează încă un partid după aia care...*

Andreea Sava: *Nu, nu, nu... mă refeream la faptul că în 2004...*

Lia Olguța Vasilescu: *Ia syndicatele după aia, că așa a fost și în urmă cu...*

Andreea Sava: *Mă refeream la faptul că n-a mai reușit din anul 2000, practic, PSD-ul să câștige alegerile. În anul 2000 ați reușit să câștigați alegerile prezidențiale și poate d-asta face...*

Lia Olguța Vasilescu: *Bun! Asta n-are niciun fel de legătură. Noi am câștigat alegerile cu Geoană, ca să fie clar pentru toată lumea.*

În urma analizării raportului de monitorizare și vizionării de înregistrări, membrii Consiliului au constatat că în cadrul emisiunii "Descoperiți" din 16.11.2019, în contextul campaniei electorale pentru alegerile prezidențiale, au fost făcute afirmații defăimătoare la adresa originii germane a șefului statului, care candida pentru un nou mandat de președinte.

Astfel, pornind de la declarația în care Klaus Iohannis a spus în mai multe rânduri că este în război cu PSD, în cadrul emisiunii, una dintre invitate a afirmat că: "Domnul Klaus probabil că se și vede șef de lagăr de concentrare...", unde ar fi închiși social-democrații, pentru reeducare. Consiliul consideră că o asemenea afirmație, prin care se făcea asociere între originea de etnie germană a persoanei din discuție cu ororile nazismului, contravine art. 47 alin. (4) din Codul audiovizualului, care interzice în programele audiovizuale afirmații defăimătoare generalizatoare la adresa unei persoane pe baza apartenenței acesteia la un grup/o comunitate definit(ă) de gen, vârstă, rasă,

etnie, naționalitate, cetățenie, credințe religioase, orientare sexuală, nivel de educație, categorie socială, afecțiuni medicale sau caracteristici fizice.

În aceeași ședință, membrii Consiliului au analizat și emisiunea "Sinteza zilei" difuzată în 17.11.2019, în intervalul orar 21.00-23.45, cu mențiunea dezbateri electorală și moderată de Mihai Gâdea.

Redăm din raportul de monitorizare:

Invitați: Mircea Badea-jurnalist; Diana Tache-jurnalist *Antena 3*; Șerban Nicolae-PSD; Adrian Țuțuianu-senator Pro România; Antal Lorand-senator UDMR; Bogdan Jelea-analist; Răzvan Dumitrescu-jurnalist *Antena 3*; Mugur Ciuvică-președinte JEEP ; Ion Popa-senator ALDE; Bogdan Chirieac- jurnalist DCNews (telefonice); Marius Pieleanu-sociolog (telefonice).

Titluri: *VA MERGE DĂNCILĂ PESTE IOHANNIS LA DEZBATERE?*; *CONFRUNTARE INCENDIARĂ LA SINTEZA ZILEI*; *ECHIPELE IOHANNIS-DĂNCILĂ SE CONFRUNTĂ*; *BĂTĂLIA E ÎN TOI, CINE CÂȘTIGĂ, CINE PIERDE*; *ECHIPELE DĂNCILĂ-IOHANNIS SCOT ARMELE SECRETE*.

Subiecte: dezbateri cu jurnaliștii la care președintele Klaus Iohannis va participa marți, organizată în aula Bibliotecii Central-Universitare; posibilitatea ca Viorica Dăncilă să meargă marți seara la dezbateri respectivă; schimbări în legea pensiilor; bugetul paralel descoperit de Florin Cîțu la Ministerul de Finanțe; un alt caz Botnariu.

În data de 17.11.2019, la ora 21:00, nu s-au regăsit aspectele semnalate de petent cu privire la declarația doamnei Lia Olguța Vasilescu.

A fost difuzat un material care a conținut fragmente din declarațiile de campanie ale celor doi competitori pentru funcția supremă în stat, precum și declarațiile altor oameni politici cu privire la modul în care se vor organiza dezbateriile celor doi candidați.

Moderatorul a cerut părerea invitaților în legătură cu probabilitatea ca Viorica Dăncilă să participe neinvitată la conferința susținută de președintele Klaus Iohannis la sediul Bibliotecii Central-Universitare.

S2 (rep.22.20-23.41 sel.17-21) Mugur Ciuvică a opinat: *Pot să dezbăt oriunde, dar văd că se abuzează de termenul dezbateri, însăși dezbateri e în cel puțin două persoane, două sau mai multe, putem să comparăm cu sexul, poți să faci în două persoane, în grup, cum ne-a sugerat, chiar ne-a indicat ca un program interesant pentru viitor doamna aia de la USR, poți să faci și singur, dar se cheamă masturbare singur, ei, domnul Iohannis își pregătește o masturbare de dezbateri electorală.*

Mihai Gâdea: *Ei nu, domnul Ciuvică, e un nivel, astfel de cuvinte, haideți să păstrăm...*

Mugur Ciuvică: *E nivelul dezbaterii.*

Mihai Gâdea: *Haideți să păstrăm, nu sunt de acord, nu sunt de acord cu asta, vă rog mult.*

Mugur Ciuvică: *Oricum sunt chestii fiziologice normale, ideea în care spui că faci o dezbateri singur, hai lăsați-o încolo de treabă, că nu poți să dezbăți cu cameramanii.*

Mircea Badea: *Eu dezbăt în fiecare seară cu cameramanii și nu am nicio problemă.*

Mugur Ciuvică: *Dumneavoastră nu aveți dezbateri, aveți pamflet acolo, dezbateri înseamnă mai multe persoane care au aceeași preocupare, concurează pentru aceeași chestie și care discută între ei și își argumentează pozițiile. Între cameramani se face o dezbateri despre cum se filmează, între fotbaliști o dezbateri despre fotbal, între jurnaliști o dezbateri despre jurnalism, între candidați la ceva o dezbateri despre candidați.*

(...)

S3 (rep. 16.00-18.49 sel.17-22) Referitor la declarația lui Klaus Iohannis, conform căreia ar fi în război cu PSD, Șerban Nicolae a comentat: *A mai fost unul care a venit cu război pe aicea, generalul August von Mackensen și a aflat de Mărășești, a aflat unde e, un general neamț, un comandant militar și a aflat unde este Mărășești, nu ai cum să intri în război în ideea că vei construi, când ne-am apucat de guvernat, când candidăm, propunem ceva pentru români, îmi propun să scap țara de Iohannis...*

Mircea Badea: *Se vede treaba că românii își doresc război.*

Șerban Nicolae: *Din punctul meu de vedere, este o declarație absolut nefericită, nu aș cataloga-o că iarăși sar din baie diverși care se simt foarte victimizați, da e declarația lui că așa gândește, domnul*

Badea, eu, suntem într-o țară în care respect fiecare cetățean român chiar dacă mă urăște, dacă sunt oameni dispuși să voteze un individ care se laudă că e în război cu 2 milioane de votanți, cel puțin 2 milioane cât au fost acum, nu mai spun cât au fost înainte, așa cum s-a luptat Băsescu cu 7,4 milioane.

Mircea Badea: *Iubesc trădătorii, dar urăsc trădarea.*

Șerban Nicolae: *Și naștii și comuniștii și-au eliminat concurența, acum avem pe unul care stabilește el cine trebuie să fie tot timpul la putere și el tot timpul în opoziție sau mai deloc, ori de asta vă spun, că e un lucru nou. Din punctul meu de vedere îi respect și pe cei care îl votează pe Iohannis, dar nu am să îi înțeleg niciodată pentru că nu mi se pare normal ca să fii cetățean român și să zici, da îmi pun votul, speranțele și viitorul într-un individ care spune că cea mai mare realizare a lui este că a schimbat guvernul PSD fără alegeri și că e într-un război cu un partid. Dacă acesta e un lucru pentru care un cetățean român cu drept de vot îl votează pe Iohannis.*

Mircea Badea: *Mulți cetățeni români, un cetățean român.*

Șerban Nicolae: ***Eu sunt obligat ca om politic, cetățenește am altă părere, dar ca om politic, ca persoană publică cu responsabilitate, cum spre exemplu nu mi-a convenit când l-au votat pe Băsescu, eu știam că e un descreierat, că este un fost turnător ordinar la securitate.***

Mircea Badea: *Vă rog să reformulați.*

Șerban Nicolae: ***Era o părere, era o opinie dacă nu am reușit să conving suficienți români că nu trebuie să fie președintele României și am fost ridicoli pe plan internațional, am fost o rușine a lumii internaționale.***

În partea a doua a emisiunii s-a discutat despre declarație ministrului Finanțelor Florin Cîțu, în legătură cu existența unui buget paralel la Ministerul Finanțelor.

În raport de conținutul redat anterior, Consiliul a constatat că, în această ediție, în contextul dezbaterii unor subiecte referitoare la campania electorală, unii dintre invitați au folosit un limbaj jignitor, fapt ce contravine prevederilor art. 40 alin. (5) din Codul audiovizualului, potrivit cărora moderatorii, prezentatorii și realizatorii programelor au obligația să nu folosească și să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență.

Libertatea de exprimare este un drept fundamental al omului, însă radiodifuzorii trebuie să țină cont și de faptul că acest drept nu este unul absolut. Curtea Europeană a stabilit, de asemenea, că articolul 10 din Convenție nu protejează numai substanța ideilor exprimate, dar și modul în care acestea sunt exprimate, precum și regula potrivit căreia dacă libertatea de opinie nu poate fi limitată, exprimarea opiniei poate forma obiectul unei limitări, fie și pentru respectarea drepturilor aparținând altor subiecte de drept.

Pentru aceste considerente, ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu somație publică.

Supusă la vot, propunerea de sancționare fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul dispozițiilor art. 90 alin. (3) și ale art. 91 alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. ANTENA 3 S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 76.7/16.12.2003 eliberată la 16.03.2017 și decizia de autorizare nr. 882.2-2/22.11.2016

eliberată la 16.03.2017 pentru postul ANTENA 3 – NEWS & CURRENT AFFAIRS) se sancționează **cu somație publică de intrare în legalitate** pentru încălcarea prevederilor art. 40 alin. (5) și 47 alin. (4) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite, în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu somație publică postul ANTENA 3, deoarece, în contextul dezbaterii unor subiecte referitoare la campania electorală, în cadrul emisiunii 'Descoperiți' din 16 noiembrie 2019, au fost făcute afirmații defăimătoare la adresa originii germane a șefului statului, care candida pentru un nou mandat de președinte, iar în emisiunea 'Sinteza zilei' din 17 noiembrie 2019, unii dintre invitați au folosit un limbaj jignitor.

Aceste fapte contravin prevederilor art. 40 și 47 din Codul audiovizualului, care interzic în programele audiovizuale folosirea unui limbaj injurios și a afirmațiilor defăimătoare generalizatoare la adresa unei persoane pe baza apartenenței acesteia la o comunitate definită de gen, vârstă, rasă, etnie, naționalitate, cetățenie, credințe religioase, orientare sexuală, nivel de educație, categorie socială, afecțiuni medicale sau caracteristici fizice.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

MARIA MONICA GUBERNAT

Întocmit, Serviciul Juridic, Reglementări
și Relații Europene
Șef serviciu Ciobanu Dumitru